

Turčianska knižnica
v Martine

Knižnice a seniori na Slovensku –

na príklade Turčianskej knižnice v Martine

Turčianska knižnica v Martine

je príspevkovou organizáciou, ktorej zriaďovateľom je
Žilinský samosprávny kraj

- je verejnou regionálnou knižnicou pre okresy Martin a Turčianske Teplice - poskytuje obecným a mestským knižniciam metodickú pomoc – pomáha spracovávať projekty
- sprístupňuje informácie všetkým vrstvám obyvateľov mesta i regiónu bez ohľadu na vek, národnosť, sociálne postavenie
- buduje univerzálny knižničný fond
- usporadúva kultúrno - výchovné podujatia pre deti i dospelých
- sprístupňuje internet pre všetky vekové kategórie používateľov.
- Na rozdiel od českých knižníc nie sú v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta ale vyššieho stupňa samosprávy

Turčianska knižnica poskytuje služby –

knižnica má vo fondoch viac ako 163 tisíc dokumentov (kníh, hudobnín, videokaziet, zvukových nahrávok, CD-ROMov a 122 titulov novín a časopisov- 172 exemplárov).

- absenčné - požičiavanie kníh, časopisov, hudobnín
- prezenčné - zvukových dokumentov a CD ROMov
- informačné služby s využitím elektronických databáz JASPI (právne informácie) EBSCO
- služby verejných internetových staníc (aj v pobočkách)
- rešeršné služby
- rezervovanie dokumentov
- reprografické služby
- medziknižničnú výpožičnú službu
- donáškovú službu do domu pre zdravotne postihnutých
- v spolupráci so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči poskytuje výpožičky zvukových kníh

Pracoviská, výpožičný čas, poplatky

- Služby poskytuje každý deň pondelok až piatok od 8,00 do 18,00 hod. a v sobotu od 9,00 do 13,00 hod.
- v centrálnej knižnici na Divadelnej ulici č.3 - priestory sú plne debarierizované !
- v pobočke na sídlisku Sever na Jilemnického ulici č.10 – pracovisko bez bariér,
- v pobočke na sídlisku Priekopa na Bullovej ulici č.13,
- v pobočke na sídlisku Záturcie na ul. A. Stodolu v budove ZŠ,
- v pobočke na sídlisku Ľadoveň v budove Gymnázia J. Lettricha,
- Ročný zápisný poplatok pre dôchodcov a ZŤP je 2 €. Dospelí používatelia platia ročný zápisný poplatok 4 €, pričom platí, že s preukazom knižnice sa dajú využívať služby v centrálnej knižnici i na štyroch pobočkách knižnice umiestnených na najväčších sídliskách mesta Martin.
- Zápisný poplatok je platný 365 dní. Základné služby ako výpožičky absenčné a prezenčné vrátane donáškovej služby do domu a poskytovanie verejného internetu sú bezplatné.
- Poskytovaním služieb prostredníctvom pobočiek sa knižnica snaží plniť sociálne funkcie aj smerom k seniorom – nemusia za jej službami cestovať do centra mesta. Seniori využívajú činnosť pobočiek najmä na čítanie dennej tlače, verejného internetu

Používatelia, návštevníci a podujatia

- V roku 2010 mala knižnica 6 249 používateľov z toho 797 dôchodcovia a ZŤP čo predstavuje 12% z celkového počtu
- Návštevnosť 157 128, priemerná denná návštevnosť vrátane sobôt 526
- Počet podujatí 691, ktorých sa zúčastnilo 13 342 osôb
- Donášková služba do domu bola poskytovaná pre 19 osôb celkom v roku sa uskutočnilo 109 návštev a zrealizovalo sa 991 výpožičiek
- 24 používateľov slabozrakých a nevidomých, ktorí si vypožičali 2 946 zvukových kníh

Odstraňujeme bariéry – projekt vzdelávania v oblasti využívania informačných technológií

Univerzita tretieho veku – spolupráca pri organizácii so Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre

Komunitné aktivity a dobrovoľníctvo v oblasti práce so seniormi

- **s občianskymi združeniami zdravotne postihnutých:**

Liga proti rakovine SR – Centrum pomoci Martin,

Turčianske Venuše,

Slovenská únia proti osteoporóze,

Únia nevidiacich a slabozrakých,

DIAMART – Zväz diabetikov Slovenska

Spoločnosť psoriatickov a atopikov

- **s klubmi dôchodcov v Martine a vo Vrútkach**
- **Domovom dôchodcov a penziónom**

Spolupráca s klubom dôchodcov vo Vrútkach

- Prezentácia knihy Milana Túmu Čaša plná lásky, ktorá získala 1.miesto v regionálnej súťaži Kniha Turca 2009

Spolupráca s domovom dôchodcov

- Z osláv 85-tych narodenín Konštantína Horeckého – spisovateľa a redaktora

Venované mamám

Literárne Vianoce

Vzdelávajme sa spolu...

Od 1. septembra 2011 Turčianska knižnica realizuje projekt „Vzdelávajme sa spolu...“, podporený z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovenská republika 2007-2013 – mikroprojekty, s partnerskou knižnicou Miejskou Bibliotekou Publiczną v Czechowicach-Dziedzicach

Vzdelávajme sa spolu...

- **Cieľové skupiny:**
- Hlavnou cieľovou skupinou projektu je skupina používateľov s nejakým druhom znevýhodnenia - nezamestnaní, zdravotne postihnutí a kategória obyvateľov v preddôchodkovom a dôchodkovom veku.
- Druhou cieľovou skupinou sú pracovníci knižníc, ktorí na základe projektu majú získať prehľad o vzdelávacích a informačných potrebách znevýhodnených skupín používateľov.
- Treťou cieľovou skupinou je používateľská verejnosť Turčianskej knižnice, ktorá prostredníctvom webovej stránky knižnice a propagácie projektu sa bude môcť dozvedieť o aktivitách projektu a prostredníctvom nich aj o dianí v prihraničnom regióne na poľskej strane.
- Vďaka realizácii projektu bude môcť využívať kvalitnejšie služby súvisiace s doplnením knižničného fondu, dobudovaním informačných pracovísk i so zlepšením podmienok na vzdelávanie a sebazvdelávanie v priestoroch knižnice.

Vzdelávajme sa spolu...

- **Ciele projektu:**
- rozvoj spolupráce medzi Miejskou Bibliotekou Publiczną v Czechowicach-Diedzicach a Turčianskou knižnicou v Martine s dosahom na miestnu komunitu a prehĺbenie susedských vzťahov;
- - inovácie metód a foriem práce so znevýhodnenými skupinami používateľov prostredníctvom vzdelávania a výmenou informácií medzi pracovníkmi knižníc;
- - nadviazanie osobných kontaktov a vzájomná výmena informácií o živote a kultúre cieľovej skupiny znevýhodnených používateľov na obidvoch stranách hraníc;
- - pomoc cieľovej skupine znevýhodnených v oblasti vzdelávania, sebvzdelávania a tiež uspokojovania kultúrnych potrieb;
- - optimalizácia podmienok na vzdelávanie a sebvzdelávanie cieľových skupín v Turčianskej knižnici v Martine;
- - zvýšenie predpokladov cieľovej skupiny znevýhodnených pre uplatnenie na trhu práce a pri osobnej realizácii.

Vzdelávajme sa spolu...

- **Projektové aktivity**

- Vzdelávacie semináre pre knihovníkov zameraných na prácu so znevýhodnenými používateľmi - jeden domáci a dva medzinárodné
- Organizácia 3 vzdelávacích aktivít zameraných na riešenie problémov pre znevýhodnených pre používateľov – stretnutie s lekárom, psychológom a právnikom.
- Organizácia 2 vzdelávacích aktivít v oblasti kultúrnej výmeny na tému dejiny a literatúra na Slovensku s poľskými lektormi a spolupráca s partnerskou knižnicou 2 krát zabezpečením lektorov na tému slovenská literatúra a dejiny.
- Organizácia 2 kultúrno-vzdelávacích 1 dňových pobytov pre znevýhodnených používateľov na Slovensku za účasti partnerov z Poľska a spolupráca pri zabezpečovaní 3 kultúrno-vzdelávacích 1 dňových pobytov slovenských používateľov v Poľsku.
- Organizácia vzdelávania v oblasti práce s informačnými technológiami pre znevýhodnených používateľov
- Organizácia tvorivých dielní ako súčasť kultúrnej výmeny 2 krát pre používateľov na Slovensku a 1 krát zabezpečenie lektorov pre poľskú stranu
- Doplnenie knižničného fondu Turčianskej knižnice v Martine odbornou literatúrou bude zabezpečované priebežne v čase trvania projektu na témy súvisiace so vzdelávacím podujatím

Vzdelávajme sa spolu...

Žena v poľskej literatúre

Sumarizácia práce so seniormi v podmienkach Turčianskej knižnice v Martine

- Práca so seniormi v oblasti služieb:
 - Poskytovanie zvukových kníh
 - Donáška kníh do domu
 - Zľavy na poplatkoch
 - Debarierizácia pracovísk
 - Existencia pobočiek

- Práca so seniormi kultúrno-vzdelávacia:
 - Kurzy práce s informačnými technológiami
 - Komunitná činnosť pre rôzne skupiny a občianske združenia
 - Kultúrno – výchovné a literárne aktivity

Za pozornosť ďakuje

Katarína Vandlíková
Turčianska knižnica v Martine

e-mail: kniznica@tkmartin.sk

www: tkmartin.sk